

A trianoni radioaktivitás*

A Trianon utáni nyolcvanhét esztendőből hatvanégyet megéltem: beleszülettem a II. világháborúba; akkor, 1943-ban Rimaszombat megint Magyarországhoz tartozott, így az anyakönyvi kivonatomban a György szerepel a későbbi Juraj helyett. A szlovák keresztnévhasználatot természetesen nem a szüleim kérvényezték. Aztán, pár évtized múltán, nyikordult egyet a történelem kereke, és én ismét György lehetek, úgy szerepelhetek az okmányaimban, mint születésem idején.

Az életem úgy alakult, hogy személyes kapcsolatot ápolhattam Illyés Gyulával, a költőfejedelemmel, aki így biztatott - *„Rejtsétek a hazát a lelketekbe, és ne csüggedjete, mert Magyarország lerázza a láncát, megint megszólalnak majd mindenfelől a magyar sípok”*.

Lapszerkesztői meg írói hivatásomnál fogva kezet foghattam szinte minden magyarral a Felvidéken és a jó magyarokkal a nagyvilágban, és mindenütt ugyanaz volt a tapasztalás - „A szavak nem jutnak soha emberig, ha nem viszik magukkal a mosolyt - a jövőt - lélektől lélekgig”. Ismertem a mi stószai Fábry Zoltánunkat, az oltárőröt, aki haláláig nemzetrészünk lelkiismerete maradt, így azt is megtapasztalhattam, hogy erkölcs nélkül nincs hiteles közösség-képviselő, és másokért felelősséget érezni annyi, mint áldozatot hozni.

A pártállam idején sem adtuk fel a reményt, mert elképzelhetetlennek tartottuk, hogy az anyanyelvünket a gyerekeink és unokáink elfelejtsék, ne vigyék tovább hagyományainkat. Vártuk a jobb időket, hogy a megőrzött dalokat, táncokat, irodalmunkat - a kincseinket - átadhassuk az újabb nemzedékeknek. Mostanában, a többpártrendszer meg az európai uniós tagság idején is a jobb időkre várunk, ma is ugyanúgy meg kell küzdenünk mindenért, ami magyarságtudatunk életben tartásához fontos.

A Trianon utáni idők summázata: akár ún. baloldali, akár ún. jobboldali kormány van Szlovákiában hatalmon, bennünket mindig ellenségnek néz, és még csak nem is az ószövetségi „szemet szemért, fogat fogért” szellemében viszonyul hozzánk, hanem „az egyetlen fogért mindkét szemet” stratégia jegyében.

A II. világháború után, a beneši dekrétumok kihirdetésekor a felvidéki magyarságot teljes jogfosztottság érte. Kétéves voltam, amikor engem is háborús bűnösnek nyilvánítottak, és annak tekintenek máig, hiszen a bélyeget nem szedték le sem rólam, sem a sortársaimról. A történelemből jól tudjuk, hogy a magyarok sem makulátlanok, de a visszavágás, a bosszú aránya olyannyira eltűzött, hogy tanulmányozásával külön kellene foglalkozni.

A trianoni békeszerződés hatása olyan, mint a radioaktivitás - állandóan sugároz, roncsolja szerencsésebb pillanatainkban felépített intézményeinket, nincs egyetlen nyugalmas időszakunk sem, egyre záporoznak az égető stresszek, mindig készenlétben kell állnunk, hogy amilyen eszközzel éppen lehetséges, megvédjük magyarságunkat, valamint egyetemesnek bizonyult eszményeinket.

A szlovákiai magyar nemzeti közösség tagjainak lemorzsolódása Trianon óta folyamatos. Nyolcvanhét évvel a békediktátum megkötése után hivatalosan már csak félmillióan vagyunk. Az eltelt évtizedekben hol elüldözték, hol megbélyegezték, s így megbéklyózták értelmiségünket, kitelepítették, börtönbe vetették ártatlan magyar emberek tízezreit, derékba törtek életpályákat, másodrendűvé fokozták le országlakosokat csak azért, mert kényszerítő hatásra sem vallották magukat szlováknak, illetve a határon túl próbáltak védelmet keresni. A népességfogyásra és a megaláztatottság mértékére egyetlen apró példa a foci területéről: másfél évtizeddel Trianon után még létezett önálló Csehszlovákiai Magyar Labdarúgó Szövetség, amely magyarországi kapcsolatokat is ápol. 2007-ben egy színmagyar csallóközi kistelepülés pompás kölyökcsapata hívja fel magára a figyelmet. A gyerekek azonban nem anyanyelvükön kommunikálnak a meccsek hevében, hanem az állam nyelvén; az edzőjük ugyanis szlovák ember, és így kívánja.

2007-ben, napjainkban, valóságos ösztűz zúdul a felvidéki magyarságra - el akarják sorvasztani a Szlovák Rádió magyar nyelvű országos adását, nem utalják át időben vagy kurtítják a jóváhagyott intézményi támogatásokat, beleértve a Selye János Egyetemet, amelynek (hiszen három éve működik csupán) így még nem épülhetett ki a szakmai kara, de fejlesztésre

mégsem óhajtanak folyósítani pénzt. Szó van arról is, hogy egyes egyetemeket főiskolává degradálnak. A kérdés csak az, hogy miként tehet eleget a Selye János Egyetem a szakmai elvárásoknak, ha mindössze három esztendeje működik.

A Trianon utáni keserveink sorában is előkelő helyen áll Malina Hedvig ügye. A csallóközi, vámosfalui magyar egyetemista a nyitrai Konstantin Egyetemen tanul, s tavaly augusztusban tanulmányai városában két durva férfi csak azért bántalmazta, mert mérészt magyarul beszélni. A lány súlyos sérüléseket szenvedett, ütlegetés közben elvesztette eszméletét. A nyitrai és később a dunaszerdahelyi kórházban elkészült a láttelep, amely hitelesítette az intelligens, kitűnő előmenetelű diáklány vallomását. Azóta csaknem egy év telt el, de a két tettes nem került elő, sőt: kormány szinten nyilatkozzak, hogy Hedvig kitalálta az egészet, illetve saját magát ütlegette azon a bizonyos reggelen. Az eset krimibe illő, már ezer szálra ágazik, aki azonban átlát a szitán, könnyedén összerakja a képet a mozaikokból: bármilyen hihetetlen, 2007-ben, az Európai Unió egyik tagországában, amelyben parlamenti demokrácia és többpártrendszer van, szóval a Szlovák Köztársaságban valószínűleg elkészítettek egy forgatókönyvet, hogy annak megvalósítása után egyszerre két „üzenetet” is közvetítsenek. Az egyik: a szlovákiai magyarok vegyék tudomásul, hogy amennyiben ragaszkodnak nemzetükhöz, Hedvig sorsára jutnak, mert bárhol megverhetnek magyarokat, és soha nem fog kiderülni az igazság. A másik jelzés a külvilágnak szól majd, ha a magyar lány börtönbe kerül hamis vallomástétel és a hatóságok félrevezetése okán: lám, a szlovákiai magyarok képesek akár ilyen provokáció elkövetésére is csak azért, hogy telekürtölhessék vele a világot, hogy helyzetük rendezése nélkül nem alakulhat ki társadalmi béke Szlovákiában.

Tekintve, hogy újságíróként vagy íróként még nem találkoztam olyan esettel, amely a mindenkori magyar nemzetiségű (etnikai alapon) sértettnek bírósági úton igazat adott, az elkövetőket pedig megbüntette volna, így nem állíthatom statisztikával megalapozottan, hogy ez idáig egyetlen, nemzetiségében megalázott, megvert stb. magyar embert is megvédett volna a szlovák bíróság. Én nem tudok ilyenről. Még a pártállam idején, az akkor csehszlovák szövetségi labdarúgó ligában játszó dunaszerdahelyi DAC egyik hazai mérkőzése után - az ellenfél a nagyszombati csapat, a Spartak Trnava volt - két somorjai magyar lányt nagyszombati szlovák szurkolók kilöttek a vonatból. Az eset sajtónyilvánosságot is kapott, bírósági ügy is lett belőle, de az elkövetőket nem vonták felelősségre.

Természetesen a szlovákság soraiban szép számmal vannak tisztességes emberek, de ők egyelőre nem

képviselnek számottevő társadalmi erőt, így nemigen tudják befolyásolni az eseményeket. Malina Hedvignek szlovák ügyvédje van - úgy tetszik, becsületes ember, kiváló jogász. Az elmeorvos is szlovák orvos - aki az egyik hetilapban tényekkel bizonyította a lány igazát; korrekt szakember benyomását kelti. A Tyzden (A Hét) című ellenzéki szlovák hetilap főszerkesztőjéről is csak az elismerés hangján lehet szólni. Reménykedjünk hát az igazság győzelmében. Igazság, mint tudjuk, mindig csak egy van. Szép lenne, ha Malina Hedviget ezek a becsületes szlovák emberek védnék meg a rágalmaktól, mert ha bebizonyosodik, hogy színigazat mondott minden alkalommal, az ellene szőtt összeesküvés talán más szlovák polgárok számára is megvilágosítaná a mai állapotokat.

A 2004. évi decemberi magyarországi népszavazást megelőző kormánykampány és a határon túli magyarokkal szembeni, az alkotmányos kötelezettségeire is fittyet hányó kabinet tevékenysége ismeretében persze nem lehet csodálkozni Ficónak és koalíciós partnereinek viszonyulásán hozzánk, magyarokhoz.

Kérdés, vajon a magyar külügyminisztérium illetékesei milyen fokon tájékozottak a helyzetünkről? Ha csak annyira ismerik az életünket, mint saját népük mindennapjait, nem csoda, hogy itt tartunk. Olvasom és becsülöm a szlovák irodalmat, lapozom a szlovák iskolákban használatos tankönyveket. Érdemes lenne a külügyi szakemberek részére kivonatolni a magyarokat érintő szövegeket. Akkor talán sok minden érthetőbb lenne, és nem ámulna senki Ján Slota és a hozzá hasonlók gyalázkodásain.

Persze, Trianonnak van némi „hozadéka” is. Mielőtt az eretnokség vádjával illetve bárki, megmagyarázom, mit értek e fogalom alatt. Azt, hogy bár könnyes szemmel ültem - mert nem nyílt magyar iskola - a szlovák első osztályban, ahol nemcsak az fájt, hogy nem értem a tanítót, hanem az is, hogy olykor nagyon durva volt, mégis megtanultam ezt a nyelvet, és ha a szlovákokról esik szó, nem a brutális tanító jut az eszembe, hanem Milan Rúfus európai rangú pozsonyi költő. Ennek az első szláv nyelvnek köszönhetően értem a csehet és - kis frissítés után a lengyelt vagy az orosz is. És Trianon „hozadéka”, bármilyen fájdalmas, az is, hogy ősi szülőföldemen lehetek egy másik ország polgára, és naponta tapasztalhatom a saját bőrömen, milyen negatívan viszonyul a nemzetünkhöz, a szomszéd csonka országhoz, az ott zajló politikai vagy egyéb eseményekhez egy másik nép, amelynek túlnyomó része ellenséget lát bennünk. Van tehát egy olyan kulturális és történelmi többletismeretünk, amely még jól jöhet a magyar jövő építése során, s amely hozzájárulhat a Kárpát-medencei testvériség megteremtéséhez.

A Szlovák Statisztikai Hivatal pár hónapja közzétett egy felmérést, melynek adatai a felvidéki magyarságról is képet adnak. Ennek a kimutatásnak a lényege az én olvasatomban: napjainkban mind az anyaországi, mind a felvidéki magyarokat a hasonló, olykor teljesen azonos mutatók jellemzik. Mintha a közlekedőedények egyező vízszintjét látnánk; ugyanolyan mértékű az idő előtti elhalálozás nálunk is és Magyarországon is, ugyanolyan arányú a népességfogyás, ugyanolyan nagyságrendű a családok szét hullása, a válóperek száma. Szívfájdítóan ékes a bizonyíték - nemzetünk valóban egységes, s a hanyatlás valóban azonos, ha az érzéseink, az ösztöneink nem törhetnek a felszínre, ha belénk teremtett talentumaink kibontását megakadályozzák, ha hazudozásra, csalásra kényszerítenek, ha nem érvényesülhet az igazságunk, ha a szemünk láttára pusztuló hazáról naponta rivallják a médiában, hogy soha nem volt még ilyen kiváló állapotban.

A felvidéki magyarok jelentős része nem jut munkához, földjeit újkori telepések vásárolják fel, kistérségeink sorvadnak, kulcsembereink, a közösségek szellemi vezetői, a magyar élet szervezői tömegesen halnak, és sok helyütt nem akad megfelelő utód, hogy átvegye a váltóbotot.

Keserű érzés Magyarország romlását látni, érzékelni a nyílt nemzetromboló programok hatását. Elegendő, ha az egykori világverő Aranycsapat utódainak szánalmas vergődését látjuk. Az én serdülésem idején, az ötvenes években, a tornajai magyarok házaiban még Petőfi Sándor arcképe meg az Aranycsapat tablója díszítette a falakat...

Vajon mi lehet a kiút? Milyen eszme képes ismét egységbe kovácsolni bennünket? Honnan meríthetjük a nemzet újraépítéséhez nélkülözhetetlen életereőt?

A megoldást én a Szent Korona tiszteletében, a benne foglalt életeszmény követésében látom, mert évek óta tapasztalom, hogy ez a „program” a XXI. században is él: feladatunk a gyógyítás és a tanítás. Csak a jézusi útmutatás biztosíthatja nemzetünk felemelkedését, mert a szeretet ereje hatalmasabb bármely gonoszságnál és fegyvernél. A tiszta szívből felszálló ima olyan változásokat eredményezhet bennünk is meg a nemzetünkben is, amelynek megvalósulásáért nem kell vérnek folynia.

Idén lesz harminc éve, hogy a Szent Korona ha zaérkezett. Az eltelt idő könyvtárnyi irodalmat termelt, mindenki elolvashatja, hogy a Koronánkból áradó csodálatos sugárfajtá egyik földi energiátípussal sem azonosítható, megtudhatjuk, miért egyedülálló világviszonylatban is a mi beavató Szent Koronánk, mit tartalmaz a benne elrejtett, de már megfejtett kozmikus időköd, s mely zománcképeket távolítottak el róla ellenségeink, és tanulmányozhatjuk, mit tartalmaz a Szent Korona-tan.

Zbigniew Brzezinski volt amerikai elnöki tanácsadó kifejtette, hogy a hadi stratégák szerint a közép-európai térség a világ közepe: aki azt megszerzi, a világ ura lehet. Nagy veszélyben van a magyarság most is, de megvan rá minden esélyünk, hogy a jézusi szeretet erejével újjáépíthessük Trianon perzselte szent koronás földi hajlékunkat, méghozzá úgy, hogy a szomszéd népek lelki testvéreinkké válhassanak.

Streitmann Antal: Felsőbányai utca

*Megjelent a *Trianon átírta Európát c. könyvben* (Trianon Kutatóintézet—Kairosz Kiadó 2008)